

Malatya Okul Sporları Gençler B Basketbol Turnuvasına Katılan 14-15 Yaş Kız ve Erkek Takımlarının Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Ümit YETİŞ¹, Kürşat Yusuf AYTAÇ¹, Ferhat KOPARAL²

DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1209600>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Adıyaman Üniversitesi,
Beden Eğitimi ve Spor
Yüksekokulu,
Adıyaman/Türkiye

²Adıyaman Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Adıyaman/ Türkiye

Öz

Araştırmamızı yapmaktaki amaç, okul sporları turnuvasına katılan basketbol branşı ile ilgilenen 14-15 yaş kız ve erkek sporcuların spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmamıza 46 kız öğrenci ve 112 erkek öğrenci katılmıştır. Katılımcılara Spora Özgü Başarı Motivasyonu ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin kulüp sporcusu olma durumları ile spora özgü motivasyon ölçeği alt boyutlarından güç gösterme motivasyonu ile anlamlı bir istatistiksel farklılık vardır. ($p<0.05$), ve başarıya yaklaşma motivasyonu ile anlamlı bir istatistiksel farklılık vardır. ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma motivasyonu ile ilişkisine bakıldığında anlamsal açıdan istatistiksel değişiklik bulunmamaktadır ($p>0.05$). Çalışmamıza katılan öğrencilerin kulüp sporcusu olma süreleri ile spora özgü motivasyon ölçeği alt boyutlarından güç gösterme motivasyonu ile anlamlı istatistiksel farklılık vardır ($p<0.05$), başarıya yaklaşma motivasyonu ile anlamlı bir istatistiksel farklılık vardır ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma motivasyonu ile ilişkisine bakıldığında istatistiksel açıdan farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Anahtar kelimeler: Basketbol, Sporda Başarı Motivasyonu, Başarı Motivasyonu, Güdülenme

Sorumlu Yazar:

Ümit YETİŞ
umtyts0671@gmail.com

Malatya School Sports Attending Youth B Basketball Tournament 14-15 Years Old Girls and Men's Teams Examination of Sports Specific Success Motivation Levels According to Some Variables

Abstract

The purpose of our research is to examine the sport-specific success motivation levels of 14-15 year old female and male athletes who participate in the school sports tournament and are interested in the basketball branch, according to some variables. 46 female students and 112 male students participated in our research. The Sports-Specific Achievement Motivation scale was used. As a result of the research, there is a statistically significant difference between the status of being a club athlete of the students participating in the research and the motivation to show strength, which is one of the sports-specific motivation scale sub-dimensions. ($p<0.05$), and there is a statistically significant difference with the motivation to approach success. ($p<0.05$), there was no statistically significant change in terms of semantic when its relation with the motivation to avoid failure ($p>0.05$). There is a statistically significant difference between the duration of being a club athlete of the students participating in our study and the motivation to show strength, which is one of the sports-specific motivation scale sub-dimensions ($p<0.05$), there is a significant statistical difference with the motivation to approach success ($p<0.05$), and there is no statistical difference when considering the relationship with the motivation to avoid failure.

Keywords: Basketball, Success Motivation in Sports, Success Motivation, Motivation

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
24.11.2022

Kabul Tarihi:
15.12.2022

Online Yayın Tarihi:
23.12.2022

Giriş

Spor insanlar tarafından çok fazla dikkat çeken sosyal kültür haline gelmektedir. İnsanlar “spor yapmalı mıyım?” sorularını bir kenara bırakıp, müsabakalara, spor aktivite ve etkinliklerine nasıl katılırım, nasıl daha doğru ve daha iyi bir şekilde spor yapabilirim? diye araştırmalar yapmaktadır.

Spor müsabakalarına katılan insanların tamamının, katılmayan insanlara göre psikolojik, fiziksel ve fizyolojik olarak daha sağlıklı, sıhhatli ve dayanıklı oldukları genel olarak herkes tarafından kabul edilen bir olgudur.

Spor, müsabakalara katılım sağlayan bireylerin bedensel ve ruhsal halini yani kendini tanımasını sağlar. Bununla birlikte müsabakalara katılım sağlayan çocukların ve gençlerin kişisel maharet ve yeteneklerini geliştirir. Birey bu şekilde kendisinin güçlü yanlarını öğrenerek ve güçsüz veya yetersiz yanlarının farkına varmasını sağlar. Buda bireyin tecrübelerini, huylarını, davranış ve yeteneklerini fark ederek bireylere başarıya ulaşmasını artırmaya ve kendi sağlığını korumasına yardım eder. (Yetim, 2015).

Eğitim, sporu ve müsabakaları da kapsayarak insanlara doğduğu günden itibaren hayatı boyunca ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve tecrübeleri düzenli bir şekilde aktarılmasıdır. Spor artık toplumsal bir ihtiyaç olduğu için eğitim sürecine dahil edilmiştir (Erkal, 1992). Gelişmiş ülkelerin sportif faaliyetlerdeki başarısını ülkenin ve toplumun önce eğitime daha sonra spora verdikleri önemle açıklanabilir. İnsanların spora yaklaştıran en önemli nedenler: spor yapma hevesi ile spor yapma yeteneğinin olduğu spor dalını yapabilme isteğidir (Tükenmez, 2009).

Gençlerin, çocukların spor yapmalarını çok fazla neden motive etmektedir. Spor yapmalarının en önemli nedenlerinden olan güdülenme psikolojik bir sebeptir (Şirin vd., 2008). Güdülenme, bir insanın emeklerinin istikameti ile yoğunluğu olarak ifade edilmiştir (Weinberg ve Gould, 2015). Güdülenme, insanın herhangi çalışmasını veya başarısını sergilenmesinde diğer insanlar tarafından görünmeyen psikolojik güçtür. Sporcuların güdülenme düzeyi az ise pek çok sorun doğabilir. Bunlar öğrenmeyi ve performansı negatif olarak etkilemektedir. Güdülenme düzeyi fazlaysa sporcunun öğrenmesini ve başarımını pozitif artırmaktadır (Pelletier vd., 1995).

Murray Başarı güdüsünü bir çalışmayı profesyonel olarak yapabilme, kusursuz başarabilme, zorlukları aşabilme, o işi yapabilenlerden çok daha iyisini yapabilme olarak ifade etmiştir. Gill başarı motivasyonunu tanımlarken, kaybedebilmeye karşı koyma, bir vazifeyi gerçekleştirebilmek için çaba gösterme, anlamsız hâller arama diye tanımlamaya çalışmıştır. Başarı güdülenmesi, başarması olanaksız hedefleri belirlemek ve uygulayabilmek için çok fazla emek göstermeyi ifade eder (Özbezek ve Paksoy, 2018).

Sporda başarı güdülenmesi düzenli olarak spor yapan bireylerin her gün yapılan antrenmanlara, müsabakalara devamsızlık yapmadan sezon öncesi, sezon içi ve sezon sonrası hiç antrenman ve müsabaka kaçırmadan ve aksaklık göstermeden devamlılığını sağlayan psikolojik güçtür. Bu psikolojik gücü ifade eden kuramlar vardır. Sporda başarı güdüsü kuramı da bunlardan birisidir. Sporda Başarı Güdüsü kuramı, insanların bedensel bir etkinliğe katılım nedenlerini, diğer bireylerin yapamadığını yapabilmek için neden bu kadar emek verdiğini ve gösterdiği emekleri sezonun her safhasında aralıksız devam etme nedeni olarak ifade edilir. (Öğülmüş, 2002).

Sporcuların başarı güdülenmesi ihtiyaçlarını ölçebilmek için Willis (1982)' geliştirmiş olduğu Spora Özgü Başarı Güdülenmesi Ölçeği, Tiryaki ve Gödelek tarafından Türkçeye çevrilmiştir (Tiryaki ve Gödelek, 1997). Araştırmada kullanılmış olduğumuz bu ölçek, Sporcunun müsabakacı olmakla alakalı karakter özelliklerini incelemektedir.

Araştırmada, sporda başarı motivasyonunun lisedeki 14-15 yaş sporcu öğrenciler üzerindeki etkilerinin farklı değişkenlere nasıl etkili olduğu araştırılmıştır. Bu çalışmayla, okul sporları gençler b basketbol turnuvasına katılan lise öğrencilerinin sporda başarılı olabilmeleri için en mühim sebeplerin belirlenmesi ve bu sebeplerin kulüp sporcusu olma, kulüp sporcusu olma süresi, milli olması, cinsiyet, yaş, okul çeşidi ve aile gelir durumu gibi değişkenlerin sporda başarı motivasyonunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup veya anlamlı farklılık olmadığını belirlenebilecektir.

Araştırma, yapılması istenen benzeşme gösteren çalışmalara kaynak ve literatür oluşturabilmesi açısından da önem kazanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Adıyaman Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Koordinatörlüğü tarafından verilen 03.04.2022 tarih ve 267 sayılı izin doğrultusunda makalenin yönteminde mevcut araştırma süresince “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde tarama modelinde yürütülmüş betimsel bir araştırmadır.

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Evrenimiz Malatya'da 2022 okul sporları gençler b basketbol turnuvasına katılan takımlar, bu turnuvaya katılanlar rastgele yöntemle seçilmiş gönüllü katılımcılardır. Örneklemimiz 46 kız öğrenci ve 112 erkek öğrenci, Toplam 158 basketbolcu katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler; Wills tarafından geliştirilmiş ve 1997 yılında Tiryaki ve Gödelek tarafından Türkiye'ye uyarlanmış Spora Özgü Başarı Motivasyonu ölçeği kullanılarak toplanacaktır (Tiryaki ve Gödelek ,1997). Ölçek; katılanlara yarışmalar için geldikleri spor salonunda uygulanacaktır.

Çalışmada ölçek toplamda 40 sorudan oluşmaktadır ve 5'li likert tipinde olup 1= hiçbir zaman, 2= çok az, 3= bazen, 4= oldukça fazla ve 5= her zaman şeklindedir. Ölçek'in 3 alt boyutu vardır bunlar; 1. Güç Gösterme Güdüsü, ölçeğin ilk 12 sorusu güç gösterme güdüsü ile ilgili sorulardır. 2. Başarıya Yaklaşma Güdüsü, ölçeğin 13.sorudan itibaren 29. Soruya kadar 17 sorusu başarıya yaklaşma güdüsü ile ilgilidir. 3. Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü 29. Sorudan itibaren son 11 soru başarıdan kaçınma güdüsü ile ilgilidir. Bunlar göz önüne alındığında ölçeğin Güç Gösterme motivi puanı ve Başarıya Yaklaşma motivi puanının yüksek olması sporcunun güç gösterme veya başarıya yaklaşma motivasyonunun yüksek olduğunu, alt boyutlardan elde edilen puan düşük ise bireyin güç gösterme güdüsü veya başarıya yaklaşma güdüsü motivasyonunun düşük olduğunu göstermektedir. Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü alt boyutunda ise tam tersi bir durum vardır alt boyuttan alınan puan yüksek ise sporcunun panikleyerek ya başarısız olursam korkusunun ve gerginliğinin daha fazla olduğunu, alt boyuttan alınan puan düşük ise sporcunun panikleyerek ya başarısız olursam korkusunun ve gerginliğinin daha az olabildiğini ifade etmektedir.

Ölçekte güç gösterme motivasyonu 12 maddeden, başarıya yaklaşma güdüsü 17 maddeden ve de başarısızlıktan kaçınma güdüsü 11 maddeden belirlenmek istenmiştir (Tiryaki ve Gödelek ,1997). Güç gösterme motivi alt ölçeği Cronbachalpha değeri .81, iki yarım güvenilirlik değeri .79; başarıya yaklaşma motivi alt ölçeği Cronbachalpha değeri .82, iki yarım güvenilirlik değeri .78; başarısızlıktan kaçınma motivi alt ölçeği için ise; Cronbachalpha değeri .80, iki yarım güvenilirlik değeri .75 bulunmuştur (Tiryaki ve Gödelek,1997).

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılmış olan spora özgü başarı motivi ölçeğinin iç tutarlılık katsayısının belirlenmesi amacıyla Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır.

Araştırmada verimizi toplama aracı olarak kullandığımız Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği Güç Gösterme Motivasyonu alt boyutunun Cronbach Alpha katsayısı .56, Başarıya Yaklaşma Motivasyonu alt boyutunun .64, Başarısızlıktan Kaçınma Motivasyonu alt boyutunun .66 bulunarak hesaplamalar buna göre yapılmıştır.

Araştırma verilerinin anlamlılık seviyesi $p=0,05$ olarak alınmıştır. Araştırma katılan öğrencilerden elde edilen verilerin normallik dağılımının tespit edebilmek için Çarpıklık ve Basıklık değerleri hesap edilmiştir.

Tablo 1

Veri Toplama Aracının Normallik Analizi

	Ort.	ss.	Çarpıklık	Basıklık
Güç Gösterme Motivasyonu	3,12	0,519	0,046	1,032
Başarıya Yaklaşma Motivasyonu	3,48	0,485	-0,019	0,182
Başarısızlıktan Kaçınma Motivasyonu	3,11	0,645	0,287	-0,113

Araştırmanın veri setine yapılan analizde çarpıklık ve basıklık sonuçlarının 1,032 ile -0,113 arasında dağılmakta olduğu bulunmuştur. Çarpıklık ile basıklık sonuçlarının -1.500 ile +1.500 arasında olduğu için dağılımın normal olmasını gösterdiğinden (Tabachnick ve Fidell, 2013) dolayı araştırma verilerinin analizinde parametrik testler yapılmıştır.

Araştırma katılan öğrencilerden elde edilen verilerinin analizin de SPSS 24.0 programında bağımlı değişken ve bağımsız değişkenin aralarındaki ilişkinin belirlenmesi için t ve anova testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Tablo 2

Araştırmaya Katılanların Demografik Özelliklerinin Dağılımı

		N	%
Yaş	14 yaş	51	32,3
	15 Yaş	107	67,7
Cinsiyet	Kadın	46	29,1
	Erkek	112	70,9
Sınıf	9. Sınıf	60	38,0
	10. Sınıf	98	62,0
Okul türü	Özel Lise	74	46,8
	Spor Lisesi	5	3,2
	Fen Lisesi	32	20,3
	Anadolu Lisesi	47	29,7
Aylık Gelir	0-4.250 TL	19	12,0
	4.251-8.500 TL	51	32,3
	8.501-12.750 TL	54	34,2
	12.751 TL ve daha fazla	34	21,5
Kardeş sayısı	0	15	9,5
	1	51	32,3
	2	50	31,6
	3	35	22,2
	4	7	4,4
	Toplam	158	100,0

Tablo 2’de çalışmaya katılan öğrencilerden %67,7’si 15 yaşında, %70,9’u erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerden %62’si 10. Sınıfta, %46,8’i özel lisede eğitim almaktayken, %29,7’si Anadolu lisesine, %20,3’ü fen lisesine, %3,2’si spor lisesine devam etmektedir.

Öğrencilerden %34,2'sinin ailesinin aylık geliri 8.501-12.750 TL, %32,3'ünün 4.251-8.500 TL arasındadır. Öğrencilerden %9,5'inin kardeşi, bulunmazken, %32,3'ünün 1, %31,6'sının 2 kardeşi bulunmaktadır.

Tablo 3

Öğrencilerin Yaşlarına göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Yaş	N	\bar{x}	ss.	t	p
Güç Gösterme Gütüsü	14 yaş	51	3,152	0,572	0,558	0,578
	15 Yaş	107	3,103	0,494		
Başarıya Gütüsü	Yaklaşma 14 yaş	51	3,566	0,515	1,409	0,161
	15 Yaş	107	3,450	0,468		
Başarısızlıktan Gütüsü	Kaçınma 14 yaş	51	3,186	0,620	1,045	0,297
	15 Yaş	107	3,071	0,656		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları ile spora özgü motivasyon ölçeği alt güdülleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tablo 4

Öğrencilerin Cinsiyetlerine göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss.	t	p
Güç Gösterme Gütüsü	Kadın	46	3,241	0,555	1,915	0,057
	Erkek	112	3,069	0,497		
Başarıya Gütüsü	Yaklaşma Kadın	46	3,579	0,501	1,526	0,129
	Erkek	112	3,449	0,476		
Başarısızlıktan Gütüsü	Kaçınma Kadın	46	3,151	0,694	0,537	0,592
	Erkek	112	3,090	0,626		

Tabloya bakıldığında çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri ve spora özgü motivasyon ölçeği alt güdülleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tablo 5

Öğrencilerin Okul Türlerine Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Okul Türü	N	\bar{x}	ss.	F	p
Güç Gösterme Gütüsü	Özel Lise	74	3,099	0,479	0,169	0,917
	Spor Lisesi	5	3,184	1,042		
	Fen Lisesi	32	3,097	0,428		
	Anadolu Lisesi	47	3,158	0,578		
	Toplam	158	3,119	0,519		
Başarıya Gütüsü	Yaklaşma Özel Lise	74	3,516	0,495	1,037	0,378
	Spor Lisesi	5	3,236	0,517		
	Fen Lisesi	32	3,396	0,492		
	Anadolu Lisesi	47	3,530	0,462		
	Toplam	158	3,487	0,485		
Başarısızlıktan Kaçınma Gütüsü	Özel Lise	74	3,138	0,6156	1,547	0,205
	Spor Lisesi	5	3,656	0,8013		
	Fen Lisesi	32	3,020	0,6309		
	Anadolu Lisesi	47	3,062	0,6735		
	Toplam	158	3,108	0,6452		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türleri ile spora özgü motivasyon ölçeği alt güdülleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tablo 6
Öğrencilerin Aile Aylık Gelirlerine Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Aylık Gelir	N	\bar{x}	ss.	F	p
Güç Gösterme Güdüsü	0-4.250 TL	19	3,158	0,609	0,703	0,551
	4.251-8.500 TL	51	3,033	0,582		
	8.501-12.750 TL	54	3,148	0,494		
	12.751 TL ve daha fazla	34	3,179	0,397		
	Toplam	158	3,119	0,519		
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	0-4.250 TL	19	3,346	0,520	1,064	0,366
	4.251-8.500 TL	51	3,472	0,488		
	8.501-12.750 TL	54	3,567	0,448		
	12.751 TL ve daha fazla	34	3,462	0,516		
	Toplam	158	3,487	0,485		
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü	0-4.250 TL	19	3,154	0,769	0,709	0,548
	4.251-8.500 TL	51	3,165	0,649		
	8.501-12.750 TL	54	3,126	0,602		
	12.751 TL ve daha fazla	34	2,968	0,641		
	Toplam	158	3,108	0,645		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin aylık gelirleri ile spora özgü motivasyon ölçeği alt güdeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tablo 7
Öğrencilerin Milli Sporcu Olması Sürelerine Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Milli Sporcu Olma Süresi	N	\bar{x}	ss.	F	p
Güç Gösterme Güdüsü	Milli Sporcu değil	151	3,120	0,518	1,444	0,222
	1 Yıl	3	2,723	0,509		
	2 Yıl	2	3,295	0,177		
	4 Yıl	1	4,080	.		
	5 Yıl	1	2,830	.		
	Toplam	158	3,119	0,519		
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Milli Sporcu değil	151	3,492	0,490	0,182	0,948
	1 Yıl	3	3,273	0,473		
	2 Yıl	2	3,440	0,537		
	4 Yıl	1	3,350	.		
	5 Yıl	1	3,590	.		
	Toplam	158	3,487	0,485		
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü	Milli Sporcu değil	151	3,103	0,655	0,273	0,895
	1 Yıl	3	3,397	0,517		
	2 Yıl	2	3,135	0,191		
	4 Yıl	1	2,730	.		
	5 Yıl	1	3,360	.		
	Toplam	158	3,108	0,645		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin milli sporcu olma süreleri ile spora özgü başarı motivasyonunun alt güdeleri incelendiğinde istatistiksel bakımdan anlamlı farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

Tablo 8
Öğrencilerin Kulüp Sporcusu Olması Durumlarına Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

	Kulüp Sporcusu musunuz?	N	\bar{x}	ss.	t	p
Güç Gösterme Güdüsü	Hayır	70	2,978	0,484	-3,144	0,002
	Evet	88	3,231	0,521		
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Hayır	70	3,325	0,423	-3,912	0,000

		Evet	88	3,616	0,495		
Başarısızlıktan Güdüsü	Kaçınma	Hayır	70	3,056	0,527	-0,897	0,371
		Evet	88	3,149	0,726		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin kulüp sporcusu olma durumları ile spora özgü motivasyon ölçeği alt boyutlarından güç gösterme motivi ve başarıya yaklaşma motivi arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunurken ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma motivi arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tablo 9

Öğrencilerin Kulüp Sporcusu Olma Sürelerine Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizi

		Kulüp Sporcusu Olma Süresi	N	\bar{x}	ss.	F	p
Güç Güdüsü	Gösterme	Kulüp sporcusu değil	70	2,975	0,496	2,903	0,016
		1 Yıl	15	3,124	0,415		
		2 yıl	19	3,215	0,567		
		3 yıl	11	3,403	0,461		
		4 yıl	17	3,093	0,520		
		5 yıl ve üzeri	26	3,330	0,529		
		Toplam	158	3,119	0,519		
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Kulüp sporcusu değil	Kulüp sporcusu değil	70	3,321	0,427	3,530	0,005
		1 Yıl	15	3,670	0,356		
		2 yıl	19	3,502	0,664		
		3 yıl	11	3,706	0,431		
		4 yıl	17	3,654	0,604		
		5 yıl ve üzeri	26	3,615	0,355		
		Toplam	158	3,487	0,485		
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü	Kulüp sporcusu değil	Kulüp sporcusu değil	70	3,060	0,538	1,116	0,354
		1 Yıl	15	3,339	0,628		
		2 yıl	19	3,227	0,806		
		3 yıl	11	2,818	0,483		
		4 yıl	17	3,198	0,715		
		5 yıl ve üzeri	26	3,080	0,783		
		Toplam	158	3,108	0,645		

Tabloya göre araştırmaya katılan öğrencilerin kulüp sporcusu olma süreleri ile spora özgü motivasyon ölçeği güç gösterme motivi ve başarıya yaklaşma motivi arasında istatistiksel açıdan anlamsal farklılık bulunurken ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma güdüsü arasında anlamsal farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Basketbol sporuyla uğraşan sporcuların Malatya ilindeki Okul Sporları Gençler B Basketbol Turnuvasına Katılan 14-15 Yaş Kız ve Erkek Takımlarının Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi amacıyla yapılan araştırmamıza 46 bayan 112 erkek olmak üzere toplam 158 basketbolcu katılmıştır. Basketbolcuların sporda başarı motivasyon seviyelerinin kişisel özelliklerine göre değişiklik gösterebilmesi veya göstermemesi durumu incelendiğinde;

Araştırmamıza göre katılan öğrencilerin yaşları ile spora özgü motivasyon ölçeğinin güç gösterme motivi, başarıya yaklaşma motivi ve başarıdan kaçınma motivleri arasında istatistiksel bakımdan anlamsal farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Literatürü taradığımızda Yanar vd. (2017), Kusan (2014), Yalçın (2015), Arslan ve Altay (2009), Soyer vd. (2010), Kılınç vd. (2011), Dirmen (2014), Kaya ve Günay (2020)'in Yapmış oldukları çalışmalar ile çalışmamış paralellik göstermek ve araştırmayı desteklemektedir. Araştırma ile zıtlık gösteren çalışmada; Engür (2002) yapmış olduğu araştırmada katılımcıların yaşları ele alındığında, güç gösterme motivasyonu alt boyutu açısından istatistiksel olarak anlamlı farkın olduğunu ifade etmiştir. Bunun nedeninin sporcuların elit düzeyde olması olabileceğini söylemiştir. Arnal (2021) ise yapmış olduğu çalışmada Güç Gösterme motivasyonu ile Başarıya Yaklaşma motivasyonlarında 30 yaş ve üzeri sporcuların motivasyonlarını 18-21 yaş sporcular ile 22-25 yaş sporculardan daha fazla olduğunu bulmuştur. Bunun nedenin sporcuların daha deneyimli olması olarak ifade etmiştir. Buna göre araştırmalar incelendiğinde Sporda Başarı Motivasyonunun yaş değişkenine etkisinin yapılan araştırmadaki yaş grubuna göre değişiklik göstere bilini ve sporcuların tecrübelerinin etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmaya göre katılan öğrencilerin cinsiyetleri ile spora özgü motivasyon ölçeğinin güç gösterme motivi, başarıya yaklaşma motivi ve başarıdan kaçınma motivleri arasında istatistiksel bakımdan anlamsal farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Ancak tablo 6 ya baktığımızda güç gösterme güdüsü alt botunda aritmetik ortalamaya baktığımızda kadın sporcuların ($\bar{x}=3,241$), erkek ($\bar{x}=3,069$) sporculardan daha motive olduğunu söylenebilir, başarıya yaklaşma güdüsü alt botunda aritmetik ortalamaya baktığımızda kadın sporcuların ($\bar{x}=3,579$), erkek ($\bar{x}=3,449$) sporculara göre başarıya yaklaşma güdüsü daha fazla olduğu söylenebilir, başarıdan kaçınma güdüsü alt botunda aritmetik ortalamaya baktığımızda erkek sporcuların ($\bar{x}=3,090$), kadın ($\bar{x}=3,151$) sporculara göre başarıdan kaçınma güdüsü daha düşük olduğu söylenebilir.

Literatürde cinsiyet değişkeninin detaylı incelendiğinde; Özgün vd. (2017), Erman vd. (2004), Arnal (2021), Gacar (2013), Aydoğdu vd. (2018), Can vd. (2009) yapmış oldukları çalışmalarda da anlamlı farklılık bulunmamıştır ve araştırmamızı destekler niteliktedir.

Cinsiyet değişkenine göre Sporda Başarı Motivasyonunun alt boyutları ele alındığında Aktaş vd. (2006) araştırmalarında, erkek basketbolcuların daha fazla seviyede güç gösterme motivasyonu var olurken, kadın basketbolcuların daha fazla seviyede başarıya yaklaşma motivasyonu var olduğunu, başarısızlıktan kaçınma motivasyonundaysa anlamlı bir fark olmadığını bulmuşlardır.

Er vd. (2003) araştırmalarında spora özgü başarı motivasyonunu incelediğinde cinsiyet değişkenini ele alarak araştırmış, güç gösterme motivasyonunun kadınlarda, erkeklerden daha yüksek

olduğu sonucuna varmıştır, başarıya yaklaşma güdüsünün ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonunun kadınlarda ve erkeklerde aynı olduğu sonucuna varmışlardır.

Kusan (2014) araştırmaya katılan sporcuların cinsiyetleri güç gösterme motivasyonu ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonu aralarında anlamsal fark yokken başarıya yaklaşma motivasyonunda anlamsal bir farkın olduğunu belirtmiştir. Oluşan farklılıkların nedenlerini incelediğinde ise bayan sporculara oranla erkek sporcuların spora daha erken yaşta başlamış olmaları, Türkiye’de erkek sporcuların yarışmalarının bayan sporculara göre göre daha fazla yaş grubunda ve liglerde yer alması, ferdi branşlarda erkek sporcuların yarışmalarının bayan sporcuların göre daha popüler olmasından kaynaklanması olduğunu söylemiştir.

Üstün vd. (2016), Soyer vd. (2010), Er vd. (2003), Türkmen vd. (2013) çalışmaların da kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre spora özgü başarı güdülenme seviyelerinin daha yüksek olması sonucuna varmışlardır. Bütün sonuçlar incelendiğinde Sporda Başarı Motivasyonunun cinsiyet değişkenine etkisinin araştırma yapılan gruba, araştırma yapılan katılımcıların yaşlarına göre değişiklik göstere bilgin ve söylenebilir.

Araştırmaya göre katılan öğrencilerin okul türleri ile spora özgü motivasyon ölçeğinin güç gösterme motivi, başarıya yaklaşma motivi ve başarıdan kaçınma motifleri arasında istatistiksel bakımdan anlamsal farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Araştırmamızı destekler nitelikteki diğer bir araştırmada Pişkin (2021), Okul çeşidine göre öğrenciler arasında istatistiksel açıdan anlamsal farklılık bulamamıştır. Sonuçlar incelendiğinde literatürde bakıldığında okul türünün güç gösterme motivasyonu, başarıya yaklaşma motivasyonu ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonunu etkilemediği görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin aylık gelirleri ile spora özgü motivasyon ölçeği alt güdüler arasında istatistiksel bakımdan anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Araştırmamıza benzer olarak Yılmaz vd. (2019), Kılınç vd. (2011), yaptıkları araştırmalarda öğrencilerin aylık gelirleri ile sporda başarı motivasyonunun arasında anlamlı farklılığa rastlamadıklarını bildirmişlerdir.

Literatüre baktığımızda Dursun (2004), Akdemir (2006) gelir seviyesinin sporda başarı motivasyon düzeyini arttırdığını ifade etmişlerdir. Kavas (2018), çalışmasında aylık gelir durumu değişkenini incelediğinde güç gösterme motivasyonu alt boyutunda, gelirler arasında bir farklılık olduğunu söylemiştir. Gelirler arasındaki farkı incelediğinde, 1000 TL’den az gelirliler ve 2001tl’den fazla gelirlilerin güç gösterme motivasyonlarının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu söylemiştir ve gelir durumu 1001-2000 TL arasında olanlarla 2001 TL’den fazla olanların güç gösterme motivasyonlarının farklılık gösterdiğini görmüştür. Başarıya yaklaşma motivasyonu ile başarısızlıktan kaçınma motivasyonu incelendiğinde istatistiksel açıdan değişiklik bulunmadığını

bulmuştur. Pişkin (2021)'e göre güç gösterme motivasyonu ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonu alt boyunları ele alındığında gelir seviyesi yüksek olan öğrencilerin motivasyonları, gelir seviyesi düşük ve orta seviyedeki öğrencilerden daha yüksek olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin başarıya yaklaşma motivasyonu alt boyutu açısından incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığını söylemiştir. Yalçın (2015)' göre güç gösterme motivasyonu ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonu alt boyutlarına baktığında gelir seviyesi daha yüksek olan sporcuların motivasyonlarının, gelir seviyesi daha az olan sporculardan daha yüksek olduğunu söylemiştir. Aile geliri durumu değişkeni incelendiğinde, araştırmalara katılım sağlayan sporcuların gelir seviyesi durumunu kendisini güdülemek için kullandığında veya kullanmadığında Sporda Başarı Motivasyonunda değişiklik göstermesi olarak değerlendirilebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin milli sporcu olma durumları ile spora özgü motivasyon ölçeği alt güdüleri arasında istatistiksel anlamsal farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Kumartaşlı vd. (2021), Milli sporcular ile milli sporcu olmayanlar spora özgü başarı güdülenmesi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu sonucuna varmıştır. Farklılığın nedeni olarak milli olan sporcuların milli olmayan sporculara kıyasla sporda başarı motivasyon seviyelerinin daha fazla olduğunu söylemiştir. Engür (2002) yapmış olduğu araştırmasında milli olan 92 sporcunun ile milli olmayan 1 sporcunun başarıya yaklaşma motivasyonu alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmadığını söylemiştir. Coşkuntürk (1998) çalışmasında milli sporcular ile olmayanları güdülenmeleri ve performans bakımından incelemiş ve karşılaştırmış 30 milli sporcunun, milli olmayan 30 sporcuya göre daha fazla motive olduğu sonucuna varmıştır. Bu araştırmalar çalışmamız ile paralellik göstermemektedir. Nedeni ise araştırmaya katılan milli sporcu sayının 158 katılımcıdan 7 kişinin milli sporcu olması olabilir. Milli sporcu olma değişkenininin Sporda Başarı Motivasyonuna etkisi incelendiğinde araştırma yapılan gruptaki milli sporcuların sayısına göre güdülenmeye etki edip etmediği söylenebilir.

Araştırmanın diğer bir değişkeni öğrencilerin kulüp sporcusu olma durumları ile spora özgü motivasyon ölçeği güç gösterme motivi ile başarıya yaklaşma motivi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0.05$), başarısızlıktan kaçınma motivi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Güç gösterme motivasyonu alt boyutunda kulüp sporcusu öğrencilerin ($\bar{x}=3,231$), kulüp sporcusu olmayan öğrencilere ($\bar{x}=2,978$) göre daha motive olduğu görülmektedir($p=0,002$). Başarıya yaklaşma güdüsünde kulüp sporcusu olan öğrencilerin ($\bar{x}=3,616$), kulüp sporcusu olmayan öğrencilere ($\bar{x}=3,325$) göre daha başarılı olabilmek için daha fazla motive olduğu görülmektedir($p=0,000$). Araştırmayı destekleyen ve benzerlik gösteren çalışmada; Ural (2008) Gençlerbirliği Spor Kulübünde bulunan bütün düzeydeki futbol takımlarında olan lisanslı futbolcular üzerinde bir araştırma yaparak sporcuların motivasyon düzeylerine baktığında çalışmaya

katılan sporcuların güç gösterme motivasyonlarının ve başarıya yaklaşma motivasyonlarının daha yüksek olduğunu, başarısızlıktan kaçınma motivasyonlarının da daha düşük olduğunu bulmuştur. Aslan (2000) ise yapmış olduğu araştırmasında sporda başarı güdüsünün normalden daha düşük seviyedeki öğrencilerin veya sporcuların, etkinlik ve kazanma gereksinimi olmayan eğlence amaçlı rekreatif sporları tercih ettiklerini ifade etmiştir. Dunleavy ve Dees (Baker, 1990), tecrübeli sporcuların başarı güdülerinin tecrübesiz yada hiç tecrübesi olmayanlara göre sporda başarılı olabilmek için daha yüksek motivasyona sahip oldukları söylemiştir ve buna ek olarak deneyimli sporcuların, başarı için düşük motivasyona sahip olan deneyimsiz olan sporculara göre daha rekabetçi ortamlarda olma eğiliminde olduklarını bulmuşlardır. Gabler (Baker, 1990) yapmış olduğu çalışmada madalyaları olan yüzücüler ile madalyaları olmayanların güdülenmelerini incelediğinde anlamlı ilişkinin olmadığını görmüştür.

Elde edilen verilere göre kulüp sporcusu olanların sporda başarı motivasyonları, kulüp sporcusu olmayanlara göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Kulüp sporcusu olanların yaşamış oldukları sportif seviye, tecrübe ve deneyimlerin başarısızlık korkusunu azalttığı söylenebilir.

Araştırmanın son değişkeni Öğrencilerin Kulüp Sporcusu Olma Sürelerine Göre Spora Özgü Motivasyon Düzeylerinin Analizinde araştırmaya katılan öğrencilerin kulüp sporcusu olma süreleri ile spora özgü motivasyon ölçeği alt boyutlarından güç gösterme motivi ($p=0,016$) ile başarıya yaklaşma motivi ($p=0,005$) arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunurken ($p<0,05$), başarısızlıktan kaçınma motivi ($p=0,354$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Literatürü incelediğimizde çalışmamızı destekleyen ve desteklemeyen araştırmalar olduğu sonucuna ulaştık. Bunlar; Engür (2002)'ün yapmış olduğu araştırmasında, lisanslı sporcuların spor yılları ile sporda başarı güdülenmelerini incelediğinde istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğunu ifade etmiştir. Abakay (39)'a göre, Lisanslı Spor yapan Profesyonellerin spor yapma süreleri güç gösterme güdüsü alt boyutuna göre değişiklik göstermezken, 11 ve üzeri yıldan daha uzun süre lisanslı spor yapanların başarıya yaklaşma ile başarısızlıktan kaçınma motivlerinin daha az, 6 ve 10 yıl arasında lisanslı spor yapanların başarıya yaklaşma ile başarısızlıktan kaçınma motivlerinin daha yüksek olduğu sonucuna varmıştır. Lisanslı amatörlerin ise güç gösterme motivi ve başarıya yaklaşma motivi alt boyutlarında 0-5 yıldır spor yapanların güdülerinin diğerlerine göre daha fazla olduğu saptamıştır. Başarısızlıktan kaçınma motivi alt boyutunda da anlamlılık bulunup, 5-10 yıldır spor yapanların ortalaması, diğerlerinden daha yüksek olduğu ifade edilmiştir. Turhan (2009) futbolcuların güç gösterme motivasyonlarının, 5 yıldan az futbol oynayanlarda istatistiksel açıdan anlamlı olarak daha az olduğu sonucuna ulaşmıştır. Başarıya yaklaşma motivasyonları ile başarısızlıktan kaçınma motivasyonlarının arasında da istatistiksel açıdan anlamlı değişiklik görmemiştir. Pişkin (2021)' e göre, öğrencilerin başarıya yaklaşma motivasyonu ve başarısızlıktan kaçınma motivasyonu alt boyutları

incelendiğinde istatistiksel bakımdan anlamlı şekilde fark olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin güç gösterme motivasyonu alt boyutu incelediğinde ise 4 yıl ve üzeri spor yapanların 1 yıldır spor yapanlara göre daha yüksek motive olduklarını söylemiştir. Kavas (2018)'e göre, güç gösterme motivasyonu ile başarıya yaklaşma motivasyonu incelendiğinde anlamlı farklılık olmadığını ama başarısızlıktan kaçınma motivasyonunu incelediğinde anlamlı bir fark olduğu sonucuna varmıştır.

Arnal (2021), Yılmaz vd. (2019), Yılmaz vd. (2019), Can vd. (2009), Eroğlu (2018), Yalçın (2015), Yanar vd. (2017), Bora (2013), Karamanoğlu (2018) yapmış oldukları araştırmalarda, Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Güç Gösterme, Başarıya Yaklaşma ve Başarısızlıktan Kaçma motivasyonları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna varmışlardır

Bu veriler incelendiğinde sonuç olarak çalışmamızda ve bazı araştırmalarda sporcuların spor yapma yılı arttıkça hali hazırda buldukları sportif seviyenin, tecrübelerinin ve deneyimlerinin güç gösterme motivasyonu ve başarıya yaklaşma motivasyonu artırdığı söylenebilir. Başarısızlıktan kaçınma motivasyonu için sporcuların lisanslı sporcu olma yılı yükseldikçe, sporcuların deneyimleri başarısızlıktan korkmalarını çok az seviyeye düşürdüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Adıyaman Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 11.02.2022

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: 03.04.2022/267

Kaynakça

- Akdemir, Ö. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumları ve başarı güdüsü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Aktaş, Z., Çobanoğlu G., Yazıcılar, İ., ve Nihal, E. (2006). Profesyonel basketbolcularda spora özgü başarı motivasyonu düzeyinin cinsiyetler açısından karşılaştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2): S.55-59.
- Arnal, B. (2021). *Takım sporlarında mücadele eden sporcuların başarı motivasyonlarının karşılaştırılması: K.K.T.C. Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa
- Arslan, Y., ve Altay, F. (2009). İlköğretim okul takımlarındaki erkek öğrencilerin spora katılım güdülerinin incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu*, 4(2), 59-66
- Aslan, A. (2000). *Türkiye profesyonel 1., 2., 3. ligi ve amatör takımların başarı motivasyonu farklılıkları ve sportif tecrübe dağılımları üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Aydoğdu, C., Şahan, A., ve Erman, K.A. (2018). Genç tenisçilerde spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinin müsabaka performansı üzerine etkisinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 655-666.
- Baker, F.C. (1990). *Sport Psychology: Concepts ve Applications*. John Wiley ve Jonhs,8-28. England.

- Bora, M.V. (2013). *Beden eğitimi öğretmeni ve sporcu öğrenciler arasındaki iletişimin, sportif başarı motivasyonu ile ilişkisi*. Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Şanlıurfa.
- Can, Y., Güven, H., Soyer, F. ve Ark. (2009): Elit taekwondo sporcularında aile-antrenör- kulüp desteği ve başarı motivasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 240-252
- Coşkuntürk, S.O. (1998). *Kişilik özelliklerinden kendine güven, kararlılık, başarı dürtüsünün performans gelişimine etkisi*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Dirmen, A. (2014). *Farklı liglerde oynayan kadın futbol takımı oyuncularının başarı motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dursun, S. (2004). Öğrencilerin matematikte başarılarını etkileyen faktörler: matematik öğretmenlerinin görüşleri bakımından. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2004;24(2):217-230.
- Engür, M. (2002). *Elit sporcularda başarı motivasyonunun, durumluk kaygı düzeyleri üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Erkal, M. (1982). *Sosyolojik açıdan spor*, İstanbul: Filiz Kitabevi
- Erman, Ak., Şahan, A. ve An, S. (2004, November 17-20). *Sporcu bayan ve erkeklerin spora özgü başarı motivasyonlarının karşılaştırılması*. 10th I Hper Sd European Ongress ve Tssa Th International Sport Science Congress, Antalya,Türkiye.
- Er, N., Çobanoğlu, G., Er, G., Zekioğlu, A., ve Yazıcılar, İ. (2003 Ekim 10-11). *Sporda başarı motivasyonunun cinsiyetler açısından analizi*, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresinde Sunulmuş Poster Bildiri, 459-460., Ankara,Türkiye
- Gacar, A. (2013). *Examination os sport-specific achievement motivation level of super league handball players in universities*. *European Journal Of Experimental Biology*, 3(1), 181-184
- Gill, D. L., (1986). *Psychological Dynamics of Sport*. Champaing: Il, Human Kinetics, 1986
- Karamanoğlu, M, C. (2018). *9-18 yaş arası altyapı futbolcularında anksiyete düzeyleri ile başarı motivasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Kavas, E, T. (2018). *Voleybolcuların Başarı Motivasyonu Düzeylerinin Araştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kaya, D. G., ve Günay, M. (2020). Güreş grekoromen milli sporcularının imgeleme ve başarı motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(3), 62-72.
- Kılınç, M., Ulucan, H., Kaya, K. ve Türkçapar, Ü. (2011). Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 133-144.
- Kumartaşlı, M., Gülen, Ö., Serçe, B., Madak, E., ve Doğan, E. (2021). Elit seviyedeki taekwondo sporcularının çeşitli değişkenlere göre spora özgü başarı motivasyonlarının incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 80-88.
- Kusan, O. (2014). *Güreş, boks, taekwando branşındaki elit düzeydeki sporcuların başarı motivasyonunun çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality*. New York: Oxford University Press
- Özbezek, B. D., ve Paksoy, M. (2018). Liderlik Etme Motivasyonu Üzerine Kuramsal Bir Araştırma. *Social Mentality And Researcher Thinkers Journal*. 4(14), 1276-1288.
- Özgün, A., Yaşartürk, F., Ayhan, B., ve Bozkuş, T. (2017). Hentbolcuların spora özgü başarı motivasyonu ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(Special Issue 2), 83-94.
- Pelletier, L. G., Rocchi, M. A., Vallerand, R. J., Deci, E. L., ve Ryan, R. M. (2013). Validation of Therevised Sport Motivation Scale (Sms-II). *Psychology Of Sport and Exercise*, 14(3), 329-341
- Pişkin,A,E. (2021). *Rize'de lise düzeyinde öğrenim gören okul takımı sporcularının spora özgü başarı motivasyon düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Rize.

- Soyer, F., Can, Y., Güven, H., Hergüner, G., Bayansalduz, M., ve Tetik, B. (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 225-239.
- Şirin Faruk, E., Çağlayan Salim, H., Çetin Çağrı, M., ve İnce, A. (2008). Spor yapan lise öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*; 2(2),98-110
- Tiryaki, Ş., ve Gödelek, E. (1997,Ekim 128-141). *Spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin türk sporcuları için uyarlama çalışması*. 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitapçığı, (ss 128-141). Mersin,Türkiye
- Tükenmez, M. (2009). *Toplumbilim ve spor*. Kayna Yayınları
- Türkmen, M., Zekioğlu, A., Yıldız, K., ve Göral, M. (2013). Antrenörlerin spora özgü başarı motivasyonlarının karşılaştırılması. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 6(3): 51-62.
- Toros, T. (2010). examination of relationship between autocratic coaching behaviours perceived by elite sportsmen and their motive to approach success, *World Applied Sciences Journal*, 11(10), 1210-1215.
- Ural, O. (2008) *Futbolda takım performansına etki eden motivasyonel faktörlerin belirlenmesine yönelik bir uygulama (Gençlerbirliği Spor Kulübü Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Üstün, Üd., Acet, M., ve Ersoy, A. (2016). Sporcular için spora özgü başarı motivasyonu: yaz spor okulundan bir örnek. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 49:115-123.
- Weinberg, R., ve Gould, D. (2015). *Personality and sport foundations of sport and exercise psychology*. London: Human Kinetics, 640
- Yalçın, İ. (2015). *İşitme engelli futsal sporcularının başarı motivasyon düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ
- Yanar, Ş., Kırandı, Ö., ve Çimen, K. (2017). Tenisçilerde Başarı Motivasyonu ile Optimal Performans Duygu Durumu İlişkisinin İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 1(1), 69-75.
- Yetim, A. (2015). *Sosyoloji ve Spor*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Yılmaz, A., Kırımoğlu, H. ve Kaynak, K. (2019). Türkiye görme engelliler yüzme şampiyonasına katılan sporcuların spora özgü başarı cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüş motivasyon düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 270-281.

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.